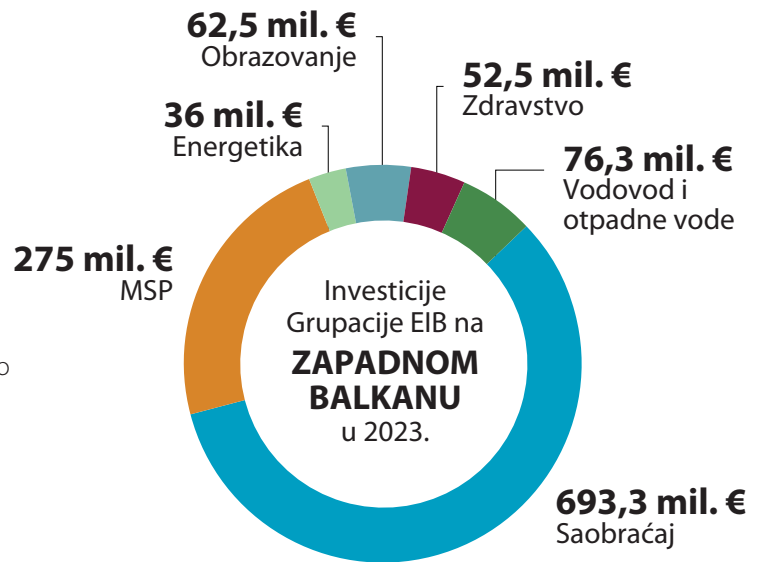

Aktivnosti Grupacije EIB na ZAPADNOM BALKANU u 2023.

- EIB Global, razvojni ogranak Evropske investicione banke (EIB), investirao je 2023. godine 1,2 milijarde evra na Zapadnom Balkanu, mobilišući investicije ukupne vrednosti preko 6 milijardi evra.
- To finansiranje je bilo usmereno na održivu infrastrukturu, razvoj malih i srednjih preduzeća (MSP) i pravični prelazak na dekarbonizovane privrede.
- Da bi se povećala bezbednost na putevima i unapredile železničke mreže, EIB Global je investirao gotovo 700 miliona evra u održivu mobilnost u regionu.

Tokom 2023. godine EIB Global, ogranak namenjen investiranju u zemljama i regionima izvan Evropske unije, postavio je novi rekord od 1,2 milijarde evra u kreditiranju na Zapadnom Balkanu. Najveći deo finansijskih sredstava namenjen je održivoj povezanosti, zatim kreditnim linijama za MSP, infrastrukturnim projektima u sektorima zdravstva, obrazovanja i veština, kao i za vodosnabdevanje i kanalizaciju. Sa 475 miliona evra bespovratnih sredstava odobrenih u okviru [Investicionog okvira za Zapadni Balkan \(WBIF\)](#) i [Inicijative za ekonomsku otpornost](#), EIB Global je demonstrirao prednosti povoljnih finansijskih aranžmana i tehničke podrške u partnerstvima Tima Evropa.

EIB Global je nastavio da realizuje [Ekonomsko-investicioni plan Evropske komisije](#) i [inicijativu Globalni izlaz](#), podržavajući novousvojeni [Plan rasta za Zapadni Balkan](#). Ove inicijative pokazuju nepokolebljivu posvećenost Evropske unije procesu pristupanja regiona EU, integraciji tržišta i društveno-ekonomskom razvoju.

Postavljanje temelja za pravičnu zelenu tranziciju

Povećanje tehničke podrške za dekarbonizaciju regionalnih privreda

EIB Global je ostao u prvim redovima pokretača zelene tranzicije regiona, kroz veće investicije u obnovljivu energiju, modernizovanu energetska infrastrukturu i inicijative za energetska efikasnost. Uvođenjem pristupa za pravičnu tranziciju i otpornost koji je obelodanjen na Konferenciji o klimatskim promenama COP28, Banka nastoji da poveća svoje finansijske i savetodavne usluge na Zapadnom Balkanu, kako bi obezbedila pozitivne društveno-ekonomske ishode u vezi sa dekarbonizacijom.

U okviru [Inicijative za regione uglja u tranziciji](#), EIB Global podržava svoje lokalne partnere u određivanju strategija, programa i projekata za ublažavanje posledica prelaska na niskougljeničnu privredu. Kako je najavljeno 2023. godine, dodatna tehnička pomoć biće dostupna i u okviru savetodavnog programa Evropske komisije i EIB pod nazivom JASPERS.

Banka je potpisala i Deklaraciju o investicionoj platformi pravične tranzicije za Severnu Makedoniju. Ta platforma ima za cilj da do 2030. godine mobilise do 3 milijarde evra za investicije, regulatornu i tehničku pomoć kako bi se ubrzalo uvođenje 1,7 gigavata novih kapaciteta obnovljive energije.

Podsticanje rasta, dekarbonizacije i inkluzivnog zapošljavanja kod malih preduzeća

Grupacija EIB je u privatni sektor regiona do sada investirala preko 6 milijardi evra

Grupacija EIB igra važnu ulogu u rastu i konkurentnosti privatnog sektora, kao i u otvaranju novih radnih mesta, omogućavajući pristupačno finansiranje za MSP. Sa 275 miliona evra koje je Banka obezbedila 2023. godine, zajedno sa podrškom lokalnih banaka i nacionalnih razvojnih institucija, mala preduzeća će moći da pristupe finansijama radi održavanja likvidnosti, investicionih potreba i realizacije svojih ciljeva u oblasti klimatskog delovanja.

Evropskoj investicionoj banci je 2023. godine dodeljena i nagrada Uxolo za kreditnu liniju sa društvenim uticajem. Ta inicijativa je prepoznata kao inovativni finansijski instrument koji doprinosi zapošljavanju mladih, rodnoj ravnopravnosti i socijalno inkluzivnim praksama. Zajedno sa Evropskim investicionim fondom, glavnim finansijerom Evropske unije za pokrivanje rizika za MSP i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije, EIB je u privatni sektor regiona investirala preko 6 milijardi evra, što je blizu 40% njenog ukupnog dosadašnjeg kreditiranja. Prema [studiji o uticaju posredničkog kreditiranja EIB na preduzeća na Zapadnom Balkanu](#), MSP su zabeležila znatna poboljšanja. Ukupna imovina je povećana za 20%, stalna imovina za 35%, a zapošljavanje za 15%, što znači oko 15 dodatnih radnih mesta na svaki milion evra odobrenih kredita EIB.

Unapređenje infrastrukture u obrazovanju, vodosnabdevanju i zdravstvu

Tokom 2023. godine gotovo 700 miliona evra namenjeno je projektima održivog transporta

EIB Global je 2023. godine obezbedio 695 miliona evra za modernizaciju saobraćajnih mreža na Zapadnom Balkanu. Te investicije obuhvataju projekte kao što su izgradnja železničkih deonica Beograd–Niš u Srbiji i od Krive Palanke do bugarske granice u Severnoj Makedoniji. Takođe je nastavio sa investiranjem u modernizaciju javnog prevoza u Sarajevu i projekte rehabilitacije puteva u Srbiji.

Radi poboljšanja kvaliteta života u regionu, EIB Global je obezbedio gotovo 115 miliona evra za unapređenje školskih i zdravstvenih objekata. Ta sredstva su namenjena za modernizaciju medicinskih odeljenja i izgradnju novog kampusa u Univerzitetskom kliničkom centru Banja Luka. Ona će pomoći i izgradnju, obnovu i opremanje obrazovnih objekata širom Srbije, jačajući stručno obrazovanje i obuku na srednjoškolskom nivou.

Nacionalni obrazovni program Crne Gore takođe je nastavio da ostvaruje pogodnosti od podrške EU. Sredstva EIB doprinela su izgradnji zgrade instituta BioSense u Srbiji, koji je otvoren 2023. godine, pružajući najmodernije opremljen prostor na gotovo 7000 m² za istraživačke i poslovne poduhvate.

Bolji pristup vodi za piće

Bespovratna sredstva u iznosu od 76 miliona evra u okviru inicijative WBIF omogućiće preradu otpadnih voda u Severnoj Makedoniji, koja treba da opslužuje oko 500.000 građana Skoplja. Ta sredstva će pomoći i da 20 opština u Bosni i Hercegovini dobije pristup vodi za piće i sanitarnim uslugama. EIB će pružiti i tehničku podršku opštini Tirana kako bi se ubrzalo uvođenje vodovodne distributivne mreže.

Ukupna postignuća Grupacije EIB u 2023. godini

Ukupno finansiranje sredstvima Grupacije EIB

Projekti koje je ugovorila Grupacija EIB iznosili su

88 mlrd EUR

Zeleno finansiranje

61%

ukupnog finansiranja koje je Grupacija EIB ugovorila
odnosio se na klimatske mere i
održivost životne sredine

Projekti koje je ugovorio EIB Global za Zapadni Balkan

iznosili su **1,2 mlrd EUR**

750 miliona EUR

kredita EIB i

475 miliona EUR

bespovratnih sredstava ugovorenih 2023. godine

Projekti koje je Grupacija EIB ugovorila za Zapadni Balkan od 2010. godine

iznosili su **10,2 mlrd. EUR**

Broj radnih mesta sačuvanih od 2009. godine
zahvaljujući finansiranju sredstvima EIB
prevazišao je

900.000

KONTAKTI ZA MEDIJE

Gordana Kovačević

+381 60 323 3435

+381 11 3121756

g.kovacevic@ext.eib.org

Regionalno predstavništvo za Zapadni Balkan

Vladimira Popovića 38, Beograd

+381 11 3121756

b.belgradeoffice@eib.org

Služba za saradnju sa medijima

+352 4379-1

+352 4379-61000

press@eib.org

www.eib.org/press

OPŠTI KONTAKTI

Evropska investiciona banka

98-100 boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

Info pult

+352 4379-1

+352 4379-62000

info@eib.org – www.eib.org